

К. ф.-м. н. Огліх В. В.

Дніпровській національній університет імені Олеся Гончара (Україна),

к. т. н. Шаповалов О. В.

Університет митної справи та фінансів (Україна)

АНАЛІЗ ПОВЕДІНКИ СПОЖИВАЧІВ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ В СИСТЕМІ ПОСТМОДЕРНІЗМУ

Організація підготовки майбутніх фахівців з вищою освітою повинна відповідати потребам сучасного суспільства. Якісний результат, може бути досягнутий тільки тоді, коли реалізуються цілі всіх *стейкхолдерів освітнього процесу*. Тому розуміння цих споживчих потреб є вкрай важливо і має бути покладено в фундамент якості освітніх послуг, що формуються в системі знань, умінь та компетентностей, які набувають в процесі навчання. Здатність системи вищої освіти задовольнити наявні та потенційні потреби стейкхолдерів: конкретних людей, держави, суспільства, фірм (підприємств) формується на засадах єдності місії та цілей, планів стратегічного розвитку, тактичних рішень (рис.1).

Рис. 1. Система якості освітніх послуг

Позитивний результат може бути досягнутий лише у тому разі, якщо інтереси, схильності та особисті можливості одержувачів освітніх послуг співвідносяться з інтересами держави і суспільства [1].

Отже, на сучасному етапі суспільного розвитку в економіки і освіти, вкрай важливим завданням є розуміння поведінкових моделей молоді та формування соціального самовизначення особистості – студента.

Маємо розуміти, що сучасній молоді притаманна повністю модерна модель економічної і соціальної поведінки – *постматеріалізм*. Молоді люди, які народилися на початку 2000-их є *представниками нового «digital суспільства»*, які не розуміють «застарілих» устремлінь «звичайних» людей. Ці молоді люди, кількість яких постійно зростає, являють собою неабияку силу, в найближчі роки будуть сприяти зміні традиційної економіки.

Постматеріалізм істотно вплинув на систему цінностей, на систему споживання товарів та послуг. Тому представники нового «digital суспільства» майже не сприймають систему традиційних цінностей, до якої входили знання та вища освіта. Вони не сприймають вищу освіту в якості засобу досягнення необхідних матеріальних благ, не лише через прогалини в організації суспільних і економічних відносин в країні. Молоді люди не сприймають саму систему цінностей, яка притаманна попереднім поколінням: інвестиційна квартира, дача, гараж і іпотека; діти, народжені у віці до 30 років; пенсійні накопичення; автомобіль як показник статусу; географічна прив'язка за принципом «де народився» та робота на одному місці; вища освіта і взагалі освіта.

Зрозуміло, що така система цінностей не може стимулювати набуття студентами потрібних ринку праці та роботодавцям компетентностей, зумовлює невідповідність умінь потребам, що в свою чергу знижує ефективність та продуктивність фірм (підприємств). У поєднанні з браком в освіті зв'язків з сучасними стандартами та на тлі інституціональної неефективності, яка стримує використання і розвиток умінь маємо неефективну систему розвитку робочої сили.

Постачальники освітніх послуг та працедавці, студенти, суспільство та держава живуть, в результаті, у паралельних світах. Необхідні докорінні трансформації, як в системі керування підготовкою висококваліфікованих фахівців, так і в більш ефективній системі фінансування.

Зміни, які необхідні для того, щоб забезпечити підвищення якості освіти випускників і приведення їх реальних компетенцій у відповідність із запитами роботодавців в різних сферах діяльності, не можливі без створення нового механізму самовизначення індивідуальності, наприклад студентів, як представників нового «digital суспільства».

Необхідна нова цілісна модель педагогічного процесу, яка має, в першу чергу, стосуватися *соціально-педагогічної складової*. Реформування економічної освіти має бути спрямовано та не повинно обмежуватися тільки використанням в навчальному процесі новітніх концепцій, технологій, інтерактивних та активних методів навчання, сучасної системи оцінки знань і навичок студентів. В свою чергу, *дидактична складова* має підпорядковуватися виявленим закономірностям. Для цього побудову предметного змісту необхідно здійснювати таким чином, щоб він впливав на систему цінностей, зокрема в частині набуття компетентностей.

Прийняття рішень у сфері освітньої діяльності вимагає розуміння модерної моделі економічної і соціальної поведінки молоді, тобто знань, які можуть бути отримано на засадах застосування сукупності *методів data mining*.

Підґрунтя дослідження формується на засадах методів моделювання, зокрема акцент має бути зроблений на:

- класифікації та кластеризації (дескриптивний, кореляційно-регресійний, факторний аналіз, дисперсійний, компонентний, кластерний і дискримінантний аналіз),
- прогнозуванні (статистичні методи прогнозування, нейронні мережі, генетичні алгоритми, еволюційне програмування);
- прийнятті рішень (дерева рішень, нечітка логіка тощо).

Список використаних джерел:

1. Oglikh V., Nikolayev T., Shapovalov O. Educational reform Ukraine on innovative principles // Social and Economic Priorities in the Context of Sustainable Development. Monograph. – Opole: Publishing House WSZIA, 2016. – P. 251-257.